

INFORMÁTOR

ČESKÁ SPOLEČNOST PRO VÝZKUM A VYUŽITÍ JÍLŮ

Česká společnost pro výzkum a využití jílu (ČSVVJ), ustavená v roce 1998, sdružuje zájemce a stimuluje teoretický i aplikovaný výzkum, vzdělávání a mezinárodní styky v oblasti argilologie. ČSVVJ je pokračováním "Československé národní jílové skupiny", která byla založena v Československu v roce 1963.

Číslo 52

Prosinec 2013

SLOVO EDITORA,

Vážení čtenáři, dostáváte se zpožděním, za které se omlouvám, letošní podzimní číslo. Letošní rok byl pro Společnost trochu oddechovým časem a časem nabírání sil po konání konferencí a bez seminářů, neboť nejspíše všichni vyčerpali své náměty a začínají zpracovávat své náměty. Doufám, že příští rok se vše srovná a vše se vrátí do svých pravidelných termínů. Pomalu začneme také chystat další v pořadí již 20. národní jílovou konferenci, kterou bychom chtěli pořádat v Kutné Hoře.

Na závěr ještě upozorňuji na **uzávěrku jarního čísla, která je 4. 4. 2014.**

Všechna dosud vyšlá čísla a další informace jsou na webových stránkách Společnosti na adrese: **www.czechclaygroup.cz**

Závěrem přeji všem našim čtenářům příjemné prožití svátků vánočních a klidný a šťastný rok 2014.

Martin Štastný, editor

Rozvojová 269

165 00 Praha 6

tel.: 233087233

e-mail: stastny@qli.cas.cz, stastny.cm@seznam.cz

XV. mezinárodní jílová konference (International Clay Conference – ICC) 2013

Ukutečnila se v Brazílii, ve městě Rio de Janiero, ve dnech 7.7. – 11.7. 2013. <http://www.15icc.org/>

Konference se konala v areálu Federální univerzity Rio de Janiero a byla organizována Brazílskou jílovou skupinou ve spolupráci

s Brazílskou Geologickou a Petrologickou Asociací (ABGP) pod záštitou AIPEA.

Na konferenci byly předneseny následující plenární přednášky:

- **David L. Bish:** The First X-ray Diffraction Results from the Mars Science Laboratory: Clay Minerals, Amorphous Materials, Sulfates
- **Robert A. Schoonheydt:** Functional Hybrid Clay Mineral Films
- **Bruno Lanson:** Structure Determination of Defective Lamellar Compounds: Insight on Mineral Reactions and Material Properties
- George Christidis se z rodinných důvodů omluvil.

AIPEA School for Young Scientists (ASYS) organizovala před a po konferenci následující kurzy od těchto přednášejících:

M. Pozo, S. Guggenheim, E. Galán, J.P. Calvo, N. Tosca, J. Santarén, D.B. Alves: Magnesian clays: Characterization, Origin and Applications

Benny K.G. Theng: The chemistry of clay-polymer reaction

Enver Murad, José Domingos Fabris: Mössbauer spectroscopy of clays, clay minerals and archaeological ceramics.

Pro účastníky byla připravena nabídka 10 exkurzí.

Z České republiky jsem byl bohužel jediným účastníkem, což je škoda vzhledem k velmi zajímavému programu přednášek, společenskému programu i místu konání konference.

Na zasedání rady AIPEA byl prezidentem na další období zvolen Dr. Saverio Fiore. Aktuální složení rady AIPEA uvádíme níže a lze je najít na www.aipea.org.

Příští XVI ICC se uskuteční v Granadě, ve Španělsku. Dalšími kandidáty na pořádání

mezinárodní jílové konference byly Spojené státy a Turecko.

Obr. 1 Typický pohled na Rio De Janeiro s Cukrovou homolí (Sugar Loaf Mountain)

Obr. 2 Pohled na proslulou pláž Copacabana

Obr. 3 Členové organizačního výboru

Obr. 4 Dr. Saverio Fiore předává cenu Giovanni Novelli dr. Marku Szczerbovi

Miroslav Pospíšil

50. VÝROČÍ VZNIKU CELOSVĚTOVÉ JÍLOVÉ ORGANIZACE AIPEA

HISTORICKÝ PŘEHLED

V průběhu 18. mezinárodního geologického kongresu (IGC), který se konal v Londýně v roce 1948, se vědci zabývající se jílovou hmotou dohodli na spolupráci při výzkumu jílu a vytvořili mezinárodní skupinu „Comité Internationale pour l' Etude des Argiles (CIPEA). CIPEA, během předsednictví Ralpha Grima (prezidentem až do roku 1960), se aktivně účastnila Mezinárodních geologických konferencí (Alžírsko, 1952, Mexiko, 1956, Kodaň 1960). Během konference v Kodani, CIPEA navrhla uspořádat vlastní setkání ve Stockholmu v roce 1963, které se stalo zároveň první mezinárodní jílovou konferencí (International Clay Conference ICC). Ve stejné době se CIPEA stala mezinárodním sdružením spjatým s Mezinárodní unií geologických věd (IUGS) s názvem Association Internationale pour l' Etude des Argiles. O několik let později, v roce 1966, za předsednictví I.T. Rosenqvista, byly schváleny

stanovy a interní předpisy pro novou organizaci Internacional Association pour l' Etude des Argiles. Tak se zrodila AIPEA. Nyní se konají konference každé 4 roky a určuje se místo konání příští konference.

Přehled konferencí AIPEA, včetně CIPEA:

1950: CIPEA setkání - Amsterdam – Nizozemsko
1952: CIPEA / IGC setkání - Alžír – Alžírsko
1954: CIPEA setkání - Paříž – Francie
1956: CIPEA / IGC setkání - Mexico City – Mexiko
1958: CIPEA setkání - Brusel – Belgie
1960: CIPEA / IGC - Kodaň , Dánsko

1963: 1. ICC Stockholm - Švédsko. Předsedající: I. Th . Rosenqvist
1966: 2. ICC Jeruzalém – Izrael. Předsedající: I.K. Mentor
1969: 3. ICC Tokio – Japonsko. Předsedající: T. Sudo
1972: 4. ICC Madrid - Španělsko. Předsedající: E. Guttierrez–Rios
1975: 5. ICC Mexico City - Mexiko. Předsedající: D. Cordoba
1978: 6. ICC Oxford - UK. Předsedající: D. Mitchell
1981: 7. ICC Bologna - Pavia - Itálie. Předsedající: F. Veniale
1985: 8. ICC Denver - USA. Předsedající: J. B. Hayes
1989: 9. ICC Strasbourg - Francie. Předsedající: Y. Tardy
1993: 10. ICC Adelaide - Austrálie. Předsedající: R. A. Eggleton & R. Fitzprick
1997: 11. ICC Ottawa - Kanada. Předsedající: H. Kodama
2001: 12. ICC Bahia Blanca - Argentina. Předsedající: E.A. Domiguez & F. Cravero
2005: 13. ICC Tokio – Japonsko. Předsedající: A. Inoue
2009: 14. ICC Castellaneta M. - Itálie. Předsedající: S. Fiore
2013: 15. ICC Rio de Janeiro - Brazílie. Předsedající: S.M. Counto Anjos

Příští 16. mezinárodní jílová konference (ICC) 2017 se bude konat v Granadě ve Španělsku.

Přehled dosavadních prezidentů AIPEA :

1963 - 1966: Prof I. Th . ROSENQVIST (Norsko)
1966 - 1969: Dr. P. GRAFF-PETERSEN (Dánsko)
1969 - 1972: Prof F.V. CHUKHROV (SSSR)
1972 - 1973: Prof W.F. BRADLEY (USA)
1973 - 1975: Prof J.J. FRIPIAT (Francie)
1975 - 1978: Prof S. W. BAILEY (USA)
1978 - 1981: Dr. R. C. MACKENZIE (UK)
1981 - 1985: Prof L. HELLER-KALLAI (Izrael)
1985 - 1989: Prof J. KONTA (Československo)
1989 - 1993: Prof J. M. SERRATOSA (Španělsko)
1993 - 1997: Prof H. H. MURRAY (USA)
1997 - 2001: Prof E. ROALDSET (Norsko)
2001 - 2005: Prof R. SCHOONHEYDT (Belgie)
2005 - 2009: Prof D.L. BISH (USA)
2009 - 2013: Prof C. BREEN (Velká Británie)
2013 - 2017: Dr. S. FIORE (Itálie)

Současný výbor pracuje ve složení:

Dr. Saverio FIORE, *President*

Microminerals, Health & Environment Research Group, Head Institute of Methodologies for Environmental Analysis National Research Council of Italy

E-mail: saverio.fiore@cnr.it

Prof. Joseph W. Stucki, *Vice-President*

Department of Natural Resources and Environmental Sciences University of Illinois

E-mail: jstucki@illinois.edu

Prof. Christopher BREEN, *Past President*

Head of Polymers, Nanocomposites and Modelling Materials and Engineering Research Institute Sheffield Hallam University

E-mail: c.breen@shu.ac.uk

Dr. Daisy BARBOSA ALVES, *Secretary General*

Petroleo Brasileiro S.A. - Research Center (CENPES) Rua Horácio Macedo 950, Cidade Universitária

E-mail: daisy@petrobras.com.br

Dr. Jeanne B. PERCIVAL, *Treasurer*

Geological Survey of Canada - Natural Resources Canada

E-mail: jeanne.percival@nrcan-rncan.gc.ca

Dr. F. Javier HUERTAS, *Councillor* (2nd term)

Instituto Andaluz de Ciencias de la Tierra CSIC - Universidad de Granada

E-mail: javierhuertas@ugr.es

Dr. Balwant SINGH, *Councillor* (2nd term)

Associate Professor Faculty of Agriculture, Food and Natural Resources

E-mail: balwant.singh@sydney.edu.au

Prof. Helge Stanjek, *Councillor* (2nd term)

Institute of Mineralogy and Economic Geology RWTH Aachen

E-mail: helge.stanjek@cim.rwth-aachen.de

Dr. Gergios CHRISTIDIS, *Councillor* (1st term)

Dept. Mineral Resources Engineering Technical University of Crete

E-mail: christid@mred.tuc.gr

Dr. Victoria KRUPSKAYA, *Councillor* (1st term)

Institute of Geology of Ore Deposits, Petrography, Mineralogy and Geochemistry Russian Academy of Science

E-mail: krupskaya@ruclay.com

Dr. Makoto OGAWA, *Councillor* (1st term)

Prof. Stephen GUGGENHEIM

Chair Nomenclature Committee

Department of Earth and Environmental Science University of Illinois at Chicago

E-mail: xtal@uic.edu

Dr. Sabine PETIT

Chair Teaching Committee

IC2MP UMR7285 CNRS, Université de Poitiers

E-mail: sabine.petit@univ-poitiers.fr

Dr. Alberto Lopez Galindo, *Representative of 16th ICC*

Instituto Andaluz de Ciencias de la Tierra, Director CSIC - Universidad de Granada

E-mail: alberto@ugr.es

Martin Štastný podle webových stránek AIPEA

55. FÓRUM PRE NERUDY Malé Karpaty a Záhorská nížina 2013

Miestom stretnutia väčšiny účastníkov bola v stredu 15. mája 2013 hlavná železničná stanica v Bratislave. Pôvodne bol zraz určený na 9.00 hod., no kvôli príchodu vlakov z Prahy a Banskej Bystrice sa posunul na 10.00 hod. Niekoľko aktívnych účastníkov využilo čas do odchodu aj na vyššej úrovni. Z terasy reštaurácie na poschodí staničnej budovy radostne sledovali príchod ostatných členov. Pritom sa na cestovanie a odborný program dôsledne pripravovali a nezabudli ani na pitný režim.

Náš autobus vyrazil smerom na SZ a prešiel zníženinou v pohorí Malé Karpaty, nazývanou aj lamačský prieliv (názov podľa obce Lamač, dnes časti Bratislavy – nezamieňať s prielivom lamanšským – la Manche). Tak sme sa dostali na Záhorie, rázovitú najzápadnejšiu časť Slovenska s dialektom blízky reči ľudu na JV Morave. Pre väčšinu obyvateľov Slovenska je toto územie za horami (Malými Karpatmi). Obyvatelia Záhoria – Záhoráci – sú na Slovensku častým terčom vtipov, podobne, ako policajti.

Prvá zastávka nášho vozidla bola na autobusovej stanici v Rohožníku. Tam sa pripojili niektorí účastníci z ČR a Poľska. Celkom príjemná drevená reštaurácia a lavičky pred ňou umožnili účastníkom zbaviť sa nepotrebných tekutín a doplniť nové. Našou zásluhou sa zlepšili štatistiky predaja nitrianskeho piva Corgoň, no aj iných nápojov.

Pokračovali sme autobusom na 1. lokalitu exkurzie – lom paleobazaltu (melafýru) pri obci Sološnica (ALAS SLOVAKIA, s.r.o.). Ložisko sa nachádza asi 2 km južne od obce na mieste, kde už Záhorská nížina prechádza do strmých SZ svahov Malých Karpát. Melafýry na ložisku patria k tzv. melafýrovej sérii, ktorá je spodnou časťou chočského príkrovu. Ako je známe, v Západných Karpatoch, do ktorých patrí aj jadrové pohorie Malé Karpaty, ležia na kryštálických jadrách obalové série a nad nimi sú presunuté niekedy až tri príkrovy – od spodu príkrov križňanský, chočský a strážovský. Autobus nás doviezol ku vstupnému areálu, kde sme si nasadili prilby a pokračovali peši na spodnú etáž ložiska. Postupne sme si pozreli aj technické zariadenia a vyšli sme aj na vrchnú etáž. Pobyť nám znepríjemňoval nevyhnutný hluk a prach, keďže občas aj zafúkalo.

Autobusom sme sa ďalej presunuli do vstupného areálu ložiska vysokopercentného vápenca Rohožník – Vajarská (Holcim a.s., Slovensko). Ide o moderný spracovateľský závod s prísnu kontrolou už pri vchode. Povinne sme absolvovali bezpečnostné školenie, kde sme dostali aj poučenie o trestoch, ktoré čakajú porušovateľov pracovnej disciplíny, do čoho sa počíta aj konzumácia alkoholu. Ďalšej exkurzie sa preto zúčastnili iba tí, čo pevne verili, že predchádzajúci pobyt na čerstvom vzduchu v Sološnici vyplavil z ich organizmov aj posledné zvyšky predtým konzumovaného nepriateľa ľudstva. Po prechode vrátnice nás rozdelili do dvoch skupín. Jedna si prezrela modernú technológiu závodu, druhú vyviezol autobus až na kopec Vajarská, kde je mohutný povrchový lom. Ťažba postupuje

špirálovite do hĺbky a na pôvodnom vrchole kopca vznikol akýsi lievik. Po návšteve kameňolomu a prehliadke technologických častí sa obe skupiny spojili v našom autobuse. Drevená krčma na autobusovej stanici Rohožník sa stala už po druhý raz v tomto dni lákavým cieľom. Bolo sa treba posilniť a hlavne opláchnuť hrdlá od prachu, ktorý nám znepríjemňoval pobyt v oboch kameňolomoch.

Program bol trochu oneskorený čakaním na vlaky v Bratislave, ako aj dlhším pobytom na lokalitách. A tak bolo takmer isté, že posledná vstup na hrad Devín pri Bratislave (o 17.30) už nestihneme. Tak sa aj stalo, hrad na strmom brehu z liasových vápencov borinskej série sme si pozreli iba zvonku. Hrad stojí priamo nad sútokom Dunaja a Moravy, mieste sútoku sa uvádza nadmorská výška 136 m. Vrchol brala dosahuje 212 m. Za Dunajom a Moravou je už Rakúsko. Dnes blízke, ale donedávna takmer nedostupné kvôli ostnatému drôtu a občas aj strieľajúcim pohraničným. V blízkosti hradu bolo ešte otvorených veľa stánkov s občerstvením a suvenírmi. Takže na záver náročného dňa nikto neodchádzal na ubytovanie do Pezinka dehydrovaný, čo iste možno pripísať k organizačným úspechom podujatia.

Obr. 1 Sološnica

Obr. 2 Rohožník (P. Baláž)

Obr. 3 Devín a okolí (I.Sitenský)

Druhý den se naše večerně až nočně roztroušené skupinky sešly v autobusu, abychom se vydali směrem k ložisku Trstín, kde se těží dolomit (ALAS SLOVAKIA, s.r.o.). Nálada na palubě byla jako den předem velmi přátelská a veselá. Ložisko je sedimentární, stáří středního až svrchního triasu, patří k chočské tektonické jednotce. Dolomity jsou převážně světlé barvy. Některé jsou masivní, jiné brekciovité, rozpadající se na dolomitovou drť. Lom je vybaven drticím i třídícím zařízením. Na jeho území se nachází i zajímavá přírodní památka – Trstínská vodní propast. Je to 38m hluboká a 130 dlouhá jeskyně s podzemními jezery a s pizolitovou výzdobou, vytvořená korozí vody na tektonické poruše. Objevena byla trnavským speleoklubem v r. 1964.

Po zaprášení v lomu díky větru jsme se autobusem přesunuli na další památku, tentokrát kulturní – hrad Červený Kameň. Na místě dnešního hradu stál už v polovině 13. století kamenný hrad, jenž byl součástí pohraniční soustavy hradů, která se táhla od Bratislavy až po Žilinu. Tento původní hrad zanikl v první polovině 16. století - augsburští podnikatelé Diggerové totiž vybudovali v letech 1535–1537 po jeho obvodě novou pevnost. Pevnost dobudoval po roce 1588 její nový majitel Mikuláš Pálfi. Pevnost se tak zároveň stala honosným renesančním zámekem s umělecky hodnotně vybavenými obytnými interiéry. Pozdější přestavby už jen zvyšovaly reprezentativnost rodového panského sídla. Přestože hrad v následujících stoletích několikrát poškodil požár, Pálfiové, kteří jej vlastnili až do druhé světové války, ho pokaždé opravili tak, že se nám dodnes zachoval ve své historické podobě. Objekt dnes slouží jako muzeum nábytku.

Poté jsme se rychle občerstvili v místním bufetu a dále pospíchali na oběd s překvapením. Překvapení byla hned dvě. Oběd byl v přírodě, přímo na další lokalitě u štolý Budúcnosť, na Kolárskom vrchu, na ložisku Sb rúd, ale i zlata – v tomto případě i zlatavého moku, který se spolu s ostatními nápoji chladil v místním potoce – a připraven byl velmi chutný „kotlový“ guláš. Po obědě jsme si prošli část Bánskeho naučného chodníku Pezínok. Lokalita je jedním z největších hydrotermálních ložisek antimonu na Slovensku.

Těžba v malém měřítku začala v r. 1790 a s přestávkami trvala až do r. 1991. Velkým problémem však byla nedostatečná ryzost rudy (příměsí grafitu, arsenopyritu, pyritu). V první polovině 19.století se přidala i těžba kyzových rud (1872 – 1887 výroba kyseliny sírové v okolí). Ložisko je známé pro nálezy kermezitu (Sb_2S_2O). Po této procházce jsme již spěchali zpět do Pezínku, abychom se psychicky připravili na degustaci vína nedaleko od našeho hotelu.

Obr. 4 Trstín

Obr. 5 Červený Kameň (I.Sitenský)

Obr. 6 Kolársky vrch

Ochutnávka z předešlého dne se vyvedla, všichni jsme spořádaně odjeli autobusem po půlnoci na hotel, někteří pokračovali v ochutnávce z hotelové vinotéky, ale kompletně jsme se sešli v 9:00 hodin ráno po snídani u autobusu, rozloučili jsme se s odchozími kolegy a posunuli se dále na ložisko sklářského a slévárenského písku Šajdíkové Humence (Kerkosand s.r.o.). Ložisko je tvořené kvarténními písky eolického původu, na severu přecházejí do aluviálních náplav řeky Myjavy. Jedná se o čisté, křemité, středně zrnité písky, světlých barev, s vysokým opracováním zrn. Přítomny jsou i živce a těžké minerály. Cesta k ložisku byla relativně dlouhá, ale vedla příjemným borovicovým lesíkem. Před tím jsme si prohlédli i úpravnu písku. Oběd byl zajištěn v obci Šaštín ...

Po obědě nás čekal kulturní zážitek v podobě baziliky Panny Marie Sedmibolestné v Šaštíně – Strážě. Její původ sahá až do roku 1736, kdy začali nynější baziliku stavět podle plánů Matyáše Věpiho i s přílehlým klášteřem řeholníci svatého Pavla - Pavlína. Dnes je klášter a bazilika ve zprávě Salesiánské řehole. Bazilika je úzce spjata se sochou Sedmibolestné Panny Marie z roku 1564, jejíž uctívání povolil v roce 1732 arcibiskup Imrich Esterházy. Jedná se o pozdně gotickou dunajskou práci neznámého autora. Je umístěna na pozdně barokním oltáři a stala se základem pro tzv. Šaštinský typ piet. Malířská výzdoba baziliky nese rukopis Jeana Josepha Chamanta a Lukáše Krakera.

Po kultuře opět zpátky do terénu – tentokrát na lokalitu týkající se pokrývačských břidlic Marianka (tzv. mariánských břidlic), které se proslavily nejen doma a Uhersku, ale i v zahraničí (Egypt, Severní Amerika ...). K vidění, bohužel jen zpoza plotu, byl odkryv v zrekultivované šifrové (z něm. - břidlicové) jámě. Hlavní odkryv je vysoký přibližně 10 m a dlouhý 16 m. Těžba byla zahájena již v 17. století. Jáma vznikla z původního povrchového lámání břidlice, které se postupně těžbou zahlubovalo. Postupně se přecházelo na podzemní těžbu břidlice horizontálními štolami, které se razily přímo z jámy a sloužily na vyhledávání kvalitnější břidlice. Samotná jáma byla zcela zatopena kalem už v r. 1968 díky práci lince na čištění méně kvalitní suroviny. Břidlice pocházejí ze spodní až střední jury (anoxická sedimentace), jsou to slínité (obsah CaCO_3 až 34%) břidlice tmavě šedé až černé barvy s uhelným pigmentem a jsou dokonale štípatelné. Na plochách břidličnatosti je často vidět pyrit. Tenké vložky mohou být tvořeny černými písčito-krinoidovými vápenci a manganolity. Nalézt se dají i amoniti a belemniti. Po této lokalitě následoval návrat do civilizace na Hlavní stanici ŽSR v Bratislavě, rozloučení a těšení se na další Forum, které se uskuteční opět v České republice.

Obr. 7 Šajdíkové Humence

Obr. 8 Panna Marie Sedmibolestná

Obr. 9 Marianka

*Zpracováno dle vzpomínek
Jozefa Franzena a Jany Schweigstillové, tištěného
průvodce a internetu*

16. PEDOLOGICKÉ DNY

Česká pedologická společnost, Societas pedologica slovac, Mendelova univerzita v Brně, Masarykova univerzita v Brně, Česká zemědělská univerzita v Praze, Univerzita Palackého v Olomouci, Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v.v.i. a Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský pořádaly 16. pedologické dny na téma *Časové změny půdních*

vlastností a jejich predikce. Jednání konference sledovalo 127 účastníků a proběhlo 4. - 6. září 2013 v hotelu Devět skal na Milovech ve třech sekcích, jejichž názvy s přehledem přednášek jsou uvedeny níže.

1. sekce Zemědělské půdy

- G. Barančíková: Vývoj změn kvantitativních a kvalitativních parametrů půdní organické hmoty na vybraných půdních typech na Slovensku
- J. Horáček: Zhoršuje se kvalita humusu v černozemích?
- J. Kobza: Súčasný stav a vývoj vlastností pôd Slovenska
- J. Podhrázká: Ekonomické aspekty degradace zemědělských půd erozí
- V. Hybler, A. Prax, H. Bortlová: Temporální proměna půdních poměrů a hydrologického režimu v říčních nivách
- J. Elbl: Vliv přídavku organického uhlíku a srážkových výkyvů na půdní hydrofobicitu a vyplavování minerálního dusíku z orné půdy
- O. Holubík, R. Skalský, J. Vopravil, J. Halas, P. Novák, M. Saksa: Hodnocení časových změn půdních vlastností na podkladě datových souborů výběrových a speciálních sond Komplexního průzkumu půd České a Slovenské republiky
- F. Vašák, J. Černý, Š. Schejbalová, M. Kulhánek, J. Balík: Změny půdního pH v dlouhodobých polních pokusech s rotací plodin
- B. Šarapatka, M. Bednář, P. Netopil: Hodnocení degradace půd v České republice s důrazem na erozi půdy

2. sekce Lesní půdy

- M. Jurkovič: Vzorkování půd – Představení firmy Ekotechnika
- P. Fiala: Chemické a fyzikální vlastnosti lesní půdy na zalesněných polích u Březové nad Svitavou
- E. Gyömöryová: Časové zmeny pôdných vlastností na kalamitných plochách Tatier
- J. Kulhavý, L. Menšík, E. Sáňková: Hodnocení vývoje acidifikace v dlouhodobém horizontu v oblasti Dražanské vrchoviny
- P. Pavlenda: Zásoby uhlíka v povrchových organických horizontech lesních půd a možnosti hodnotenia ich vývoja
- P. Šamonil: Polygeneze lesních půd: anomálie nebo pravidlo?
- V. Šrámek: Vývoj chemismu lesních půd na plochách intenzivního monitoringu ICP Forests
- M. Sáňka, K. Komprdová, L. Borůvka, J. Čechmánková, R. Vácha, J. Skála, V. Šrámek, V. Horváthová: Faktory ovlivňující difúzní kontaminaci lesních půd
- D. Reininger: Projev vápnění v půdních horizontech a čase

3. sekce Ostatní půdy

- J. Kozák: Časový faktor při vývoji vybraných antropogenních půd
- J. Sobocká, R. Skalský: Pôdne informácie z hľadiska medzinárodných požiadaviek –

príklad prírodných znevýhodnených oblastí (LFA)

- J. Bebej, J. Gregor, M. Homolák, E. Jurášová: Niektoré osobitosti zmien fyzikálnych a chemických vlastností pôd vplyvom preferovaného prúdenia vody v pôde
- V. Penížek: Validace středoevropské databáze e-SOTER
- J. Skála, J. Čechmánková, R. Vácha, M. Sáňka, O. Sáňka, V. Horváthová: Hodnocení pedodiverzity záplavových zón vodních toků ČR

V rámci posterové sekce bylo prezentováno 60 příspěvků, jejichž seznam a rovněž podrobný program konference lze nalézt na <http://www.pedologie.cz/>.

Poslední den konference byl tradičně věnován exkurzi. První zastávkou byla návštěva Březovského vodovodu. Na lokalitách Sklené u Svitav, Muzlov a Banín proběhla bohatá diskuse u půdních profilů vyvinutých na opukách v lese, na zalesněné orné půdě a orné půdě. Poslední zastávkou exkurze byla prohlídka hradu Svojanov.

Obr. 1 Sklené u Svitav – lesní půda, foto – A. Žigová

Obr. 2 : Muzlov – zalesněná orná půda, foto – A. Žigová

Obr. 3 Banín – orná půda, foto – A. Žigová

ČLENSKÉ PŘÍSPĚVKY NA ROK 2014

Vážení přátelé,
obracíme se na Vás se žádostí o zaplacení členského poplatku na další rok, tedy rok 2014.
Výše poplatku na rok 2014 zůstává na stejné výši:
roční poplatek pro řádného člena - 300,- Kč
roční poplatek pro důchodce - 150,- Kč
roční poplatek pro studenta - 150,- Kč
roční poplatek za kolektivní členství organizace - 1.500,- Kč

Žádáme Vás o včasné zaslání částky na příložené složence, popř. bankovním převodem na účet Společnosti u **Fio banky a.s., číslo nového účtu je 2600344578/2010.**

V případě, že jste neuhradili poplatek za rok 2013, bude připočten v původní výši

Je rovněž možné si jednotlivá čísla stáhnout z našich internetových stránek www.czechclaygroup.cz

Martin Šťastný

KNIHY A ČASOPISY

Velde B. (2013): **Introduction to Clay Minerals: Chemistry, origins, uses and environmental significance.** 198 stran, Springer, ISBN-10: 0412370301, ISBN-13: 978-0412370304.

Knížka, která je novým vydáním originálu z roku 1992, má 6 hlavních kapitol, které se týkají celkového pohledu na jíly, další kapitola popisuje přístroje pro studium jílu, další pak popisují minerály jílu, původ a genezi jílu, využití jílu a konečně jíly v životním prostředí.

Tato kniha je přehledná a stručně obsahuje základní informace o jílech. Je psána odborně, ale je ještě pochopitelná pro ty, kteří nejsou na tom nijak zvlášť za dobře s vědeckým vzděláním. Text dobře ilustrují diagramy, obrázky a chemické vzorce pro jílové minerály. Tuto knihu lze velmi doporučit.

Martin Šťastný

AKTUALITY

2014

29. Alabama Clay Conference

20.-23. února 2014

Birmingham, Alabama

Kontakt: scott@reddotgallery.com

www.alclayconference.org

51st Annual Meeting of The Clay Minerals Society

17.-21. května 2014

Památník Student Center na kampusu Texas A & M University, College Station, Texas. USA.

www.cms2014.tamu.edu

**7. středoevropská jílová konference
(MECC 2014)**

16.-19. září 2014
Drážďany, Německo
Kontakt: www.mecc2014.de
martin.singer@conventus.de

20. světový pedologický kongres

Soul, Jižní Korea, 2014

Středomořské jílové symposium

Tunisko, 2014

2015

6th International Meeting: Clays in Natural and Engineered Barriers for Radioactive Waste Confinement

23.-26. března 2015
Brusel, Belgie

EUROCLAY 2015

5.-10.7.2015
Univerzita Edinburgh, Velká Británie
Kontakt: www.minersoc.org/euroclay.html
info@minersoc.org

25th Goldschmidt Conference

16.-21. srpna 2015
Praha, česká republika
Kontakt: www.goldschmidt.info/2015/

2017

ICC2017

Granada, Španělsko
Kontakt: www.16icc.org

Vydává:

Česká společnost pro výzkum a využití jílu
V Holešovičkách 41
182 09 Praha 8 - Libeň
tel.: 266 009 490, 233 087 233

Registrační číslo: MK ČR E 17129

Editor:

RNDr. Martin Šťastný, CSc. (Geologický ústav AV
ČR, v.v.i.)
e-mail: stastny@gli.cas.cz, stastny.cm@seznam.cz

Členové redakční rady:

Prof. RNDr. Jiří Kouta, DrSc. (důchodce)
RNDr. Karel Melka, CSc. (důchodce)
RNDr. Miroslav Pospíšil, Ph.D. (Matematicko-
fyzikální fakulta UK)
Mgr. Jana Schweigstillová, Ph.D. (Ústav struktury a
mechaniky hornin AV ČR, v.v.i.)
Prof. Ing. Petr Praus, Ph.D. (VŠB - Technická
univerzita Ostrava)

Technický redaktor:

Jana Šreinová

Vychází: 4.12.2013

Tištěná verze: ISSN 1802-2480

Internetová .pdf verze: ISSN: 1802-2499